Proutibolseviszticsni kormány sze je nasztavo na Cseskom

V Prági sze je posztavo gori proutibolsevisticsni kormány, steri szi je za duzsnoszt vzeo, da Ruszoszki ország ocsiszti od bolsevizmusa. Kormány je szesztavo Vlaszov generális, kí je priso v nemsko internácijo. Ob priliki posztavitve kormánya, je Vlaszov naszledüvajoucsi proglász dao:

Odposzlanci ruszoszkoga országa posztávijo szvoj kormány, steroga duzsnoszt je, da Sztalinov rezsim vnicsijo i z pomocsjouv Nemskoga országa sze doszégne posteni mér.

Kormány szi za duzsnoszt posztávi, da nouvi réd vpela v országi. Tej szo naszledüvajoucsi:

Ednákoprávnoszt vszákomi csloveki v országi.

Posztavitev nouvoga i pravicsnoga réda v országi.

Prijátelsztvo poglobiti z vszejmi zavézniskimi országami.

Ország sze more pobrigati za rédno familijszko i drüzsinszko zsivlenye.

Zbriszati sze more priszilno delo.

Razpüsztiti sze morejo kolhozi.

Z delom szprávleno imánye sze more nazáj dati tisztomi, kí szi ga je szpravo i nazáj sze posztávi szamolásztnoszt.

Szociálne pravice sze zagvüsajo.

Delavsztvo sze neszmi vönücati i rédna plácsa sze nyim doloucsi.

Vszáko poszilno delo miné.

Vszi politicsni robi sze morejo na szvobodo püsztiti.

Razrüsene vesznice sze morejo nazáj gorizozidati.

Vűpanye je — právi na konci proglász — ka vesz szvobodnomiszlecsi szvejt de pomágao, ka sze Ruszoszki ország rejsi bolsevizmusa. Kormány zahválo vadlüje Nemskomi országi za pomoucs i szamo z touv pomocsjouv sze lejko doszégne, ka ruszoszki ország sze lejko resi Sztalinovoga rezsima, záto vszákoga dobromiszlécsega Rusza duzsnoszt je, da mocsno prime za orozsje i sze bori za lepso bodoucsnoszt Ruszije.

Do zádnyega csloveka bomo bránili Budapest

Nagyőszi Miklós altábornagy je v liszti „Magyar Őrszem" dao naszledüvajoucso izjávo, v sterom je povdaro, da z „vszouz mocsjouv i do zádnyega csloveka bomo bránili Budapest". Med drűgim je escse povdaro altábornagy, da vszáki vogrszki honvéd z vküpnov mocsjouv z nemskimi nevmorjeno bráni vszáki falájcsek zemlé i ráj szmrt vzeme gor, kak pa ka bi neprijátel szamo eden sztopáj priso naprej. Na konci je altábornagy goripouzvao vszákoga oficera i szoldáka, náj z touv hrabrosztjov nadaljüjejo boj, ár znati moremo, da sze zdaj bije boj za bidti ali mrejti, za pravicsen zsitek ali pa robsztvo.

Tobák kak vrásztvo

Gda je leta 1565-ga bio prineseni v Nemcsijo tobák, je eden augsburgski fizikus priporoucsao lüdsztvi toga za jáko zdravilno vrásztvo. Tisztoga csasza szo tobák nücali szamo za vrásztvo. Naszkori szo pa nisterni scseli z tobáka tej kűhati, steroga bi potom tou odávali, kak dobro vrásztvo. Berlinszko lüdsztvo je pa prouti tomi bilou, ár szo gorprisli, ka tobák je nej tak dober v pitji, kak v kajenyi. Dneszdén je vsze nacsi, ár vnougi zsé tej kadijo i tak za tej namenyenyeno lisztje ráj pokadijo.

70 lejt sztar kompot

V ednom znansztvenom závodi sze nájde vnougo sztarinszki kompotov i drűgi tászhrányeni korin, kí szo povszem friske. Tak szo najsli med drügim od 1870-ga leta grüskin kompot, steroga szo koustali i je jáko dober zsmaj meo. Té grüske szo bilé szhrányene szploj nezrejle i v 30 procentov alkohola. Najsli szo v alkoholi tüdi szhrányene sztarinszke korine, kí szo tak friske bilé, kak csi bi je pred ednov vörov dojvtrgnoli, pozdeg toga szo pa táksi dihék mele, kak si bi friske bilé. Zvün toga szo escse doszta táksi rejcsi najsli, stere szo vsze v alkoholi tászhrányene. Záto je najpriporocslivejse, da tüdi mi v alkoholi sztráni devajmo kompot.

Árverési hirdetmény-kivonat

[illegible]

Az árverést 1944. évi november hó 28. án délelőtt 10 órakor [illegible]

[illegible]

Trafika na kárte

Voditelsztvo Nyilaskeresztes Párta v Szombathelyi je notrivpelalo kárte na trafiko za Szombathely, Kőszeg i Kámon. Trafika v tej krájaj sze szamo na kárte dobí i tou szamo moski od 18 lejt sztari. Zsenszke ne dobijo kárte i tak tüdi nej trafike. K tomi zrendelüvanyi sze pa vnougi moski jáko veszelijo, ár v tou formo koncsi vszáki keden rédno dobíjo szvojo porcijo trafike, zednim pa prej miné „csarna" trafika, z sterov szo nisterni velke ksefte delali. Tü pitanye nasztáne, ka ka do delale zsenszke i csi ne posztáne escse vékso kseftanye na „csarno" z trafikov?

V nasem kráji je escse nej vpelano tou zrendelüvanye i vűpanye je, ka v krátkom de sze tüdi prinasz kadilo na kárte.

Od vecs sztráni szmo zsé csüli, ka lüdsztvo v nasem kráji zsé dugo csasza je zselelo tou, naj sze kárte na trafiko vpelajo notri, ár gda je trafika prisla, szo lüdjé prvi i drügi dén doubili trafiko, na trétji dén pa je zsé vecs nej bilou trafike. Na drügoj sztráni sze pa csűje, da té ali tiszti za pár sztou cigaretlinov je kupo klafter drv i Boug zná kákso drügo blágo, stero sze szploj nacsi nemre dobiti. Vnougi moski de veszéli, csi sze dobí trafika na kárte, koncsi tak dosztim nede trbelo kákse lisztje „szmraditi".

Posilajmo pozdráve nasim v Europi i v Ameriki zsivoucsim bratom!

Zsé szmo ednouk piszali v nasi novinaj, da lejko posilamo pozdráve nasim zsivoucsim bratom i szesztram v Ameriki. Zdaj pa naznanjamo, da pozdráve tüdi lejko posilamo v vsze Europszke országe, kak tüdi v Ameriko. Pozdrávi lejko bodejo z 50 recsi vküpposztavleni i v vogrszkom jeziki napiszani, za sterimi nikaj nej trbej plácsati. Pozdrávi sze morejo poszlati na „Rádió igazgatóság, Budapest, Sándor u. 5—7." Pazti moremo, da vszebina pozdráva de sze szamo od pozdravlenya glászila. Je pozdráv prvle pregledáne [illegible] lászt i szamo te sze naznanijo pozdráv po rádioji v tiszti ország, kámi je namenyeni. V Ameriko lejko posilamo pozdráve v Szeverno i Juzsno Ameriko. Tá prijetna prilika naj sze i vsze nase lübléne v tujini, da sze szpoumnimo na nyi i zagvüsno csákajo glász od nasz. Z nasega kraja doszta lüdi zsivé v tujini, poszebno v Ameriki, kí zsé dugo csasza szo nikse glász nej doubili od nasz. Pontevajmo [illegible] tou priliko i oglaszimo sze nyim. Rádió de szporouti dojdávao glász v tujino i tak szmo lejko zagvüsni, da vszáki tüdi najmensi glász [illegible] nanyeni po rádioji.

Zbriszati sze more vszáka velka titulácija

Szálasi Ferenc orszacski voditeo je vödao rendelet, po sterom sze more vszáka titulácija kak: „tekintetes", „nagyságos", „méltóságos" i sz. [illegible] more povszédik zbriszati [illegible] [illegible] neszmi nücati niksa táksa titulácija. Meszto toga sze lejko nücati szamo „goszpoud".

Sztalin nescse idti v London

[illegible] je szamo v krátkom [illegible] szrécsati Roosevelt, Churchill i Sztalin. Tou szrécsanye bi pa mogoo bidti v London, Svédszko [illegible] da Sztalin nescse idti v London i tak Roosevelt i Churchill [illegible] mogla idti v Moszkvo.

Z ametnov rokouv sze rávno tak lejko dela, kak z isztinszkov

[illegible]

KOVÁTS KÁROLYOVA:

MRTVE OCSI

Mejszeci minéjo i Teréz nikaj ne csűje od Várhegyi századosa. Te sze ednoga dnéva zglászi pri nyej preprouszti cslovek i jo proszi za krátek pogovor. Teréz ga zacsüdeno pela v szvojo hizso. Mládi je escse, edna rouka nyemi fali, ali pametne ocsí szo pune dobroute.

„Odpüsztite mi goszpodicsina" — je zácsao praviti — „znam, ka sze ne szpodobi, ka delam, ali ide sze za szrecso mojega goszpouda. Várhegyi századosa szluga szem. Bio szem nyegov pucer, rokou szem zgűbo v bojni, ali zsivlejnye szo mi moj goszpoud rejsili i te szo zgűbili pogléd."

Teréz ga prekíne: „Kak mi je znáno, je goszpoud százados nazáj doubo szvoj pogléd i ka mené vsze tou brigá?"

„Odpüscsejnye goszpodicsina, tou je nej isztina. Moj goszpoud je szlepi. Meni je dikterao tiszto sztrasno piszmo i jaz szem je mogo na posto neszti. Vszigdár szem bougao mojega goszpouda. Ali od tesztoga mam nemam mira. Vidim, kelko trpi moj goszpoud. Escse vszigdár vász ma ali nescse vzeti od vász táksi zdávanye, ka bi bili zsena ednoga szlepoga moska. Záto je dao napiszati tiszto piszmo, ka bi ga lezsej pozábili. Ali jaz znam, kelko trpi, kelko naszite vász, kí szte bili nyegova szrecsa. Vsze je zgubo na etom szveti."

„Kak szte prisli esze?"

„Oh, pravo szem, ka bi rad [illegible] mater glédat, pa szo mi dáli dva dni szabadsága."

Teréz nyemi je ponüdíla roko.

„Vrli cslovik szte, hvála vam! Zdaj sze pa pelajte k szvojoj materi, [illegible] sno de sze veszelíla, csé de vász vidla. Pa osztante escse eden dén [illegible]

[illegible]

„Béla, drági Béla, jaz szem, tvoja Teréz! Tü szem i vecs nigdar ne odidem od tébe. Miszlo szi, ka je zsenszko szrce tak prázno, ka szamo to [illegible] bodoucs ga [illegible] Miszlo szi, ka je [illegible] tvoja zsena. [illegible] zsenszke. [illegible] szrcom lübimo [illegible]

Teréz, Teréz, kelko szem trpo, kelko szem szé te zselo, ali nej szem scseo tvojo neszrecso."

„Béla, rávno tei je moja szrecsa. [illegible] zavszigdar. Tvoja szem. [illegible] ali jaz ti bom [illegible] Moje ocsi do tvoje [illegible]

Várhegyi százados [illegible] sztré szo [illegible]

„Drága! Nebeszki szo te poszlale, naj oszrecsis neszrecsnoga szlejca. Hvála tí! Blagoszlovlene naj bodejo te moje mrtve ocsí, stere szo mi v tej velkoj kmici dale nájti táksi kincs."

(Konec.)

Nyomatott a Vendvidéki Könyvnyomdában, Muraszombat. Felelős kiadó és szerkesztő mint a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület elnöke, vitéz Lindvay (Hartner) Nándor

Ára 24 fill. Megjelenik minden pénteken.

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület / Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy M. ut 18.

XXXVIII. évfolyam, 48. szám.
1944. november 24.

Főszerkesztő: vitéz LINDVAY (HARTNER) NÁNDOR

Előfizetési árak: Negyedévre 3 P, félévre 6 P, egész évre 12 P.

Olvasóinkhoz!

Papiroshiány miatt kénytelenek voltunk lapunk terjedelmét — átmenetileg — két oldalra korlátozni. Hogy kedves olvasóink ujságunkban továbbra is megtalálhassák azt, amit eddig, lapunkat modernizáltuk. Elhagytuk a szembetűnő, nagy cimeket, cikkeinket felesleges szószaporitás nélkül irtuk meg és egészen parányi betűkkel szedettük ki. A nyomdában azt állitják, hogy ugyanannyi szót kellett kiszedniök, mint eddig. Ha nem igaz, az ő lelkük rajta. — A Szerkesztőség.

Nagy sikerrel szerepelt a Tábori Szinház Muraszombatban

Vasárnap és hétfőn zsúfolt nézőtér előtt nagy sikert arattak a Tábori Szinház művészei Muraszombatban. Hazafias, komoly egyfelvonásokból, vidám jelenetekből, táncból és dalból ügyesen összeállitott műsorukat a közönség nagy és lelkes tapssal fogadta.

Az együttes minden tagja igyekezett tudásának legjavát adni, s igy senkit külön nem is tudunk megdicsérni. A zenekar játékát különösen élvezte a zeneértő muraszombati közönség.

Köszönjük a művészeknek a kellemes előadást, és reméljük, hogy játékukban meg többször gyönyörködhetünk Muraszombatban.

Új gondnokokat neveztek ki a zsidók tulajdonát képezett házakhoz

A szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóság rendelete értelmében:

Koltay István állp. I. o. tiszt: Kemény Mór, özv. Fürst Ödönné, Berger Béla, Háhn Pál, Reich Henrik, Arvai Vince, Preisz Adolf, özv. Geiger Vilmosné;

Bánics Mátyás állp. I. o. tiszt: Hirschl Anna, Hirschl Kálmánné, Fürst Ödön, Hirschl Ferenc, Kohn Lipót, Háhn Samu, Király István (lakása), Háhn Izidor, Trautman Bernát;

Barbarics Miklós állp. I. o. tiszt: Hirschl Adolf, Frim Zsigmond, Trautman Sándor, özv. Nádai Józsefné és fiai;

Kercsmár Lajos p. ü. irodatiszt: Gellért Frida, Izr. hitközség, Pollák Samu, Heimer Jenő és Arnold, Hirschl Borbála, Schöntag Salamon, Kohn Samu, Heimer Oszkár és Irma — tulajdonát képezett ház, illetőleg vagyon gondnoka.

Ne engedjük be a gyermekeket a felnőttek részére rendezett előadásokra

Vasárnap ujból bebizonyosodott az, hogy helytelen dolog Muraszombatban belépődijak nélkül jobbjára előadást rendezni. Korántsem azért, mintha az önkéntes adományokból nem folyna be elég tekintélyes összeg. Az ültetés körül van az első hiba. Ilyenkor mindenki oda ülhet, ahova akar. Ez rendben volna. Azok azonban, akiknek sok a ráérő idejük, már 1—2 órával előbb elfoglalják az ülőhelyeket. Székeket ilyenkor fenntartani nem szabadna, mégis megteszik! Hivatalból és „privátim" is. Akad olyan is, aki később jövő ismerősei részére akképpen „rezervál" székeket, hogy egymásra rakja azokat, s amikor hölgyek, arra hivatkozva, hogy előre lefoglalni nem lehet, le szeretnének ülni az általa bitorolt székekre, férfi létére még a gorombáskodástól sem riad vissza. A később jövők sem szeretnék végigállni az előadást, megkezdődik tehát a pót- és pót-pótszékek végnélküli ide-oda hordozgatása és az ezzel kapcsolatos, csaknem cirkuszi produkciók. Az emberek oly szorosan kerülnek egymás mellé, hogy megmozdulni is alig tudnak, az állóközönség betódul a széksorok két oldalára és teljesen megakadályoz minden közlekedést. Hány embert taposnának agyon, ha ilyenkor véletlenül tűz ütne ki a szinpadon?

A legtöbbször külön előadást tartanak a leventék és gyermekek részére, teljesen szükségtelen tehát, hogy a felnőttek részére rendezett komoly előadásra beengedjenek egy rakoncátlan, neveletlen gyereksereget, mert ezek az ablakpárkányokra és a különféle tornaszerekre kapaszkodva, folytonos lármájukkal és éretlen megjegyzéseikkel bosszantóan zavarják az előadást.

Új német lángvető

A németek az aacheni harcokban uj lángvetőket próbáltak ki, melyek 200 méteres lángnyelveket lövelve, borzalmas pusztitásokat végeztek az angol-amerikaiak soraiban.

Uj főszolgabirót kapott a muraszombati járás Hetthéssy Jenő személyében

Kocsárd Emánuel főispán hadműveleti kormánybiztosi minőségében nagyarányú rendelkezéseket hozott a vármegyei főszolgabirói kar személyi ügyeiben. Csupán Nagy János dr. szombathelyi járási főszolgabiró marad meg eddigi helyén.

A vármegye többi főszolgabirája részben át lett helyezve, illetőleg új munkakört kapott, kettőt felmentett állásától a főispán.

Járásunk eddigi főszolgabiráját Olajos József dr-t régi székhelyére, Szentgotthárdra helyezték vissza. Utódja Hetthéssy Jenő, az eddigi celldömölki főszolgabiró lett.

Dr. Olajos József a felszabadulás után, 1941-ben került Muraszombatba, szülőhelyére. Közvetlen, kellemes lényével és előzékenységével azonnal megnyerte magának Muraszombat és a járás közönségének szivét. Vend testvéreinkkel anyanyelvükön tudott érintkezni, mert a vend nyelvet már gyerekkorában tökéletesen elsajátitotta. Most, hogy szentgotthárdi otthonába távozik, szeretettel és sajnálattal búcsúzik tőle a járás lakossága.

Ledőlt a válaszfal, amely eddig tiszt és legénység között fennállott

mondotta Beregfy Károly honvédelmi miniszter rádiobeszédében. Most már minden becsületes magyar honvéd elérheti a tiszti rendfokozatot és ezen belül bármilyen magas rangot, ha vezetői rátermettségét a becsület mezején, a harctéren beigazolja. Az uj hungarista államban az arcvonal mögött kifejtett öncélu munkával érdemeket szerezni nem lehet. Csak az mehet előre, aki a Nemzet élet-halál harcában erősnek és rátermettnek bizonyul.

Ezentul honvédeinket magasabb vezetőik bátor magatartásukért azonnal a hőstett után kitüntetésben részesithetik.

Az eddigi igazságtalanul alacsony családi segély ugyanolyan magasra lett emelve, mint amilyen magas német szövetségesünknél. Rövidesen fel lesz emelve a napi zsold is. A bátor, hős és önszántából harcolni akaró honvéd hozzátartozói külön elbánásban részesülnek.

Folyamatban van a meleg téli ruha biztositása is honvédeink részére.

Tartalékos tiszt és legénységi állományu honvédek előléptetése ugyanolyan mérvben fog történni, mint a hivatásosaké, mert nincs különbség hivatásos és tartalékos között. Csak a harctéren bebizonyosodott vezetési rátermettség, a vitéz és bátor magatartás a mérvadó.

A Magyar Nemzetiszocialista Párt és a Keleti Arcvonal Bajtársi szövetség belépett a Nyilaskeresztes Pártba

A mai idők nem engedik meg a széthuzást s Szálasi Ferenc nemzetvezető mögött minden nemzetiszocialista erőnek fel kell sorakozni. Ennek a ténynek a felismerése arra késztette a volt Magyar Nemzetiszocialista Párt és a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség vezetőségeit, hogy pártjaikat beszüntessék és — a november 16.-i megállapodás értelmében — pártjaikkal együtt belépjenek a Nyilaskeresztes Pártba. Az előbbi két párt mindazon tagjai, akik ez év december 15.-ig bejelentik belépésüket a Nyilaskeresztes Pártba, annak automatikusan egyenjogu tagjaivá válnak.

Ezzel végre létrejött a hungarista egység. Azok a jobboldali gondolkozásu férfiak, akik eddig egyazon eszméért ugyan, de külön utakon fáradoztak az ország érdekében, most együttes erővel, teljes lélekkel fognak dolgozni a nemzet megmentésén.

Utazási korlátozások életbeléptetése

A m. kir. Muravidéki Határvédelmi Csoport parancsnokság a Vendvidéken és Muraközben az alábbi utazási korlátozásokat lépteti életbe **december 1-től.**

Az Alsólendva-i és Muraszombat-i járás, valamint a Muraköz területéről Muraszerdahely-Csáktornya, Lenti, Zalaegerszeg, Murahely megálló, Zalalövő irányába a fent megnevezett járások területén lévő vasutállomásokról csak a körjegyzőség által kiállitott utazási igazolvánnyal lehet vonatra szállni. A körjegyzőségek utazási igazolványokat csak indokolt esetben adhatnak, hogy a tulzott mérvü utazás megszünjön.

A vasuti pénztárak csak utazási igazolvány ellenében adhatnak ki vasuti jegyet.

Azonnal kötelesek bevonulni a szolgálati helyüket elhagyott áttelepitett, vagy menekült mentesitettek

A honvédelmi miniszter november 20-án kibocsátott bevonulási hirdetménye értelmében az 1902-ben született és ennél fiatalabb polgári foglalkozásukban meghagyottaknak, mentesitetteknek, akik akár a hadműveletekkel kapcsolatos áttelepités, akár önszántukból való elutazás miatt eredeti szolgálati helyüket elhagyták, polgári szolgálatban való meghagyását, mentesitését a honvédelmi miniszter azonnali hatállyal megszüntette.

E személyek kötelesek a jelenlegi tartózkodási helyük szerint illetékes bevonulási központhoz azonnal bevonulni. A bevonulási központok hollétéről a községi elöljáróság (polgármester) ad felvilágositást. A behivó parancsnak haladéktalanul eleget kell tenni.

Az emlitett bevonulási rendelkezések alóli kivételeket és ezzel kapcsolatos egyéb intézkedéseket a kiragasztott hirdetmények ismertetik.

Szovjet vérengzések Norvégiában

Jonas Lie norvég belügyminiszter rádióbeszédében megállapitotta, hogy a bolsevisták Észak-Norvégiában vérengzéseket követtek el. A harci területen lakók tízezreinek áttelepitésénél a német védérő nagy segitséget nyujtott szállitóeszközök készséges rendelkezésre bocsátásával. A német katonák a menekültek ellátásában is közreműködtek.

A magyarországi hadihelyzet

Budapest és a Mátra-hegység között több szovjet támadást utasitottak vissza a német-magyar csapatok. A Mátra-hegységnél a németek több szovjet hadoszlopot felmorzsoltak.

A Dráva-torkolattól sikerült az ellenségnek előretörni Apatin magasságáig és megvetni lábát a Duna nyugati partján. Itt a német-magyar csapatok ellentámadásba lendültek és már eddig is nagy veszteséget okoztak az ellenségnek.

A szovjet csapatok előnyomulását Hatvan felé, sulyos harcok után, megállitották.

Ungvár területén kis területnyereség után elakadtak az oroszok s nem sikerült nekik arcvonalunk kiugrás-szerü részét levágni.

A Miskolc elleni támadás az oroszok kudarcával végződött.

Tokajt kiüritettük.

Az arcvonal többi szakaszain nem történt lényegesebb változás.

Adományok a honvédség téli felszerelése részére

Heklics István 500 P, Barkász Tibor 500 P, Holcman István 50, Kramarics József 50 P, Zvér János 50 P, özv. Kirbisch Ferencné 50 P, Cseh Ferenc 50 P, Zrim Józsefné 30 P, Flegár Ferenc 50 P, Szocsics Ferenc 40 P, Rituper Alajos 100 P, Debelák István 50 P, Dittrich Ede 20 P, özv. Kardos Józsefné 100 P, Csácsovics Hedvig 50 P, Stiván Ernő 200 P, Fink Márton 100 P, Marics Lajosné 50 P, Fallik Alajos 100 P, Kukel Károly 50 P, Cvetics János 1000 P, Kühár Ferenc 500 P, Bánfi József 100 P, Siftár Lajos 1000 P. Természetesen adományozókat a következő számunk hozza. A járási lev. pság ezuton köszöni nemes adományaikat.

Isten fizesse meg!

Hirek mindenfelől

— **Eljegyzés.** Csiszár Ilona és Farkas László jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

— **Felhivás a nyolc hetet diákmunkatáborban töltött gimnáziumi tanulókhoz.** A muraszombati gimnázium igazgatósága felhivja azokat a növendékeit, akik nyolc hetet munkatáborban töltöttek, hogy cipőtalpat, harisnyát és pulóvert igényelhetnek. A cipőtalpat a rászoruló szegény tanulók ingyen, a pulóvert és harisnyát jutányos áron kapják. Azok a tanulók, akik a fentiekre igényt tartanak, f. hó 27-ig jelentkezzenek Varga Árpád igazgatóhelyettesnél. A pulóver és a harisnya nagyságánál a szokásos kereskedői nagyságot is be kell jelenteni.

— **Áthelyezések.** Gschweng Mátyás testnevelési tanárt Ujverbászról Muraszombatba helyezték át. — Sebjanics Ferenc véghelykőhidai állami rendes tanító új állomáshelye a szarvaslak-vizlendvai áll. népiskola.

— **Kocsárd Emánuel** főispán hadműveleti kormánybiztosi hatáskörében az egyes minisztereket megillető hatáskört kapott.

— **Hirek az alsólendvai járásból.** Halálos szerencsétlenség történt Petesházán f. hó 11-én éjjel a Manát telepen üzemi hiba következtében, kazánrepedésből kifolyólag. Az áldozatok: Szarjas Ferenc Lendvalakos-i 35 éves nőtlen egyén és özv. Kopinya Ferenc 32 éves Csentevölgy-i lakos. Nagy részvét mellett temették őket f. hó 13-án. — Az alsólendvai polg. isk.-i leventék szép eredménnyel gyüjtötték a honvédek számára téliruhaneműt.

— **Új, modern fertőtlenitőt** létesitenek Szombathelyen, a Thököly-utcai ortodox-zsidótemplom pincehelyiségében.

— **Szombathelyen** az ottani bombakárosultak részére ruhautalványokat osztanak ki a városházán.

— **A hadisegély lényeges felemelését** határozta el a magyar minisztertanács.

— **A rendőrségnél** is alkalmazni kell a köpenyujjon hordott rangjelzéseket.

— **Szombathelyen** négy új nyilvános óvóhely épül.

— **Ezernél több elrejtett gyermekruhát** találhtak Raidl Ferenc soproni divatárukereskedőnél a közellátási minisztérium razziázó detektivjei.

— **XII. Pius pápa** 50.000 P-t küldött a magyar menekültek segélyezésére.

— **Budapest polgármesterének intézkedésére** a légitámadások alkalmával megsérült és lakhatatlanná vált épületek épen maradt óvóhelyeit nyilvános óvóhelyekké nyilvánitják és megfelelő jelzéssel látják el.

— **Budapesten** textil- és bőrrazziát tartottak a közellátási minisztérium ellenőrzési főosztályának közegei a Teleki-téren. Több személyt előállitottak, akik a megengedettnél magasabb áron árusitottak és áruik származását nem tudták elfogadhatóan igazolni.

— **Honvédelmi miniszterünk** lemondott illetményeinek negyedrészéről és felajánlotta a hadbavonultak családjainak megsegitésére. Követendő példa a tehetősebbek részére.

— **A 20 pengős bankjegyek bevonási időtartamát meghosszabbitották.** A Magyar Nemzeti Bank az 1942 november 14-én kelt hirdetménnyel bevont, 1930 január 2-i keltettel ellátott 20 pengős cimletű bankjegyek bevonására kitüzött időtartamot a m. kir. kormány hozzájárulásával 1945. évi december 31-ig meghosszabbitja.

— **A kolozsvári** Ferenc József Tudományegyetemet az oroszok Kievbe telepitették át, az egyetemi hallgatókat pedig a Szovjetunió belsejébe szállitották.

— **Horvátországban** néphadsereget állitanak fel.

— **Paasikivi** lett az új finn kormány miniszterelnöke.

— **Zsidó világértekezlet** lesz november végén Atlantic Cityben.

— **A semleges államok** nem vehetnek részt a békeértekezleten — jelentette ki Roosevelt az egyik sajtóértekezleten.

— **Eltünt repülőgépével Leigh-Mallery** angol repülőtábornagy, a délkeletázsiai légi haderő új parancsnoka.

— **Breslauban** órásmüves-mesterlevelet kapott egy asszony. Ő az első német órásmesternő.

— **A szlovák csendőrség** új főparancsnoka Istok Timotheus csendőrezredes.

— **A svájci szövetségtanács** nem akar tárgyalni Leon Nicolet-tel, a svájci „A Munka Pártja" elnökével a kommunista pártműködés tilalmának hatálytalanitásáról.

— **Megszervezték a leventeriadót.** Minden elképzelhető háborus feladat megoldására azonnal bevethetők a leventecsapatok ezrei.

— **Erfurtban** angolszász bombatámadás következtében megrongálódott az a ház, melyben Goethe és Napoleon találkoztak.

Hátralékos előfizetőinkhez

Mindazoknak, akik lapunk előfizetésével hátralékban vannak, felszólitást küldünk, melyhez csekklapot mellékelünk. Annak, aki a hátralékos összeget 8 napon belül nem rendezi, lapunk további küldését beszüntetjük, követelésünket pedig kénytelen leszünk más uton behajtani. Ha valamelyik előfizetőnk szerint elszámolásunk véletlenül helytelen volna, úgy kérjük, hogy azt velünk közölje és nekünk beküldött csekkbefizetési, vagy más elismervénnyel igazolja állitását, hogy az esetleges hibát kijavithassuk. — *A Kiadóhivatal.*

— **Újtipusu varrógépek** kerültek használatba a német ruházati iparban. Az új gépek öt különböző önmüködő munkát végeznek s ezzel messze felülmulják az eddig használt varrógépeket.

— **Ismét összeült a szárnyasbombák elleni harcra alakult angol bizottság.** A V. 2. harcbavetésével előállott új veszélyek arra késztették az angol kormányt, hogy ismét összehivja a szárnyasbombák elleni harcra alakult bizottságot. A bizottság tagjai a legkiválóbb angol szaktudósok, akik haladéktalanul megvizsgálják a védekező intézkedések lehetőségét és megfelelő javaslatokat terjesztenek elő.

— **Párisban és környékén** egy idő óta egyre szaporodnak a rabló-támadások és merényletek.

— **A szlovák parlamentben** Dr. Körper képviselő a legélesebb hangon tiltakozott Benes társaságának üzelmei ellen, akik arra törekszenek, hogy a szlovák államot aláaknázzák és felforgató propagandával, valamint felkelési kisérletekkel végső romlásba döntsék.

— **Az ideiglenes francia kormány** kölcsönbérleti szerződés alapján bizonyos időtartamra átengedte az Eifel-tornyot az Egyesült Államoknak rádióállomás létesitésére.

— **Egyre több a letartóztatás Romániában.** Romániában fokozódó ütemben hajtják végre a román nacionalisták letartóztatását. A letartóztatottak száma mintegy négyezerre rúg.

— **Különadót vetettek ki a leggazdagabb görögökre.** A leggazdagabb, mintegy ezer görög állampolgárra különadót vetettek ki, amely negyedévenként fizethető és egész összege körülbelül másfélmillió fontsterlingre rúg. Tervbe vették más különadók kivetését is.

— **Argentinának** nem akarnak többé olajat szállitani a külföldi olajtársaságok.

— **Görögország** északi határainak reviziójat követeli Bulgária kárára.

— **Az angolok** tudatosan elsüllyesztettek egy vöröskereszttel megjelölt német korházhajót.

— **A partizán felkelés** központjának felszámolása után a szlovák kormány munkája a felszabaditott területek ujjáépitése jegyében folyik. Orvosi bizottságok vizsgálták meg az eddig föllelt tömegsirokat. A párt szociális intézménye kétezer rend ruhát szállitott a kifosztott lakosságnak.

— **Anglia** háborus kiadásai napi 16 millió fontsterlingre emelkedtek.

— **Angliában** ez év első felében sztrájkok miatt 3 millió munkanap esett ki. 1182 sztrájkban több, mint 600.000 munkás vett részt.

— **Németországban** az egy évi ipari munkatervet 10 hónap alatt kell végrehajtani.

— **Japán** sokkal több repülőgépet tud gyártani, mint amennyit elveszit — mondta Swing, az amerikai rádió hirmagyarázója. A japánok repülőgépeik nagy részét tartalékolják, azok müszaki tulajdonságait, sebességét és teherbiróképességét, nemkülönben fegyvereik hatóanyagát és tüzerejét pedig állandóan növelik.

— **Az Egyesült Államok** háborus kiadásai 1944. októberében 7 milliárd 447 millió dollárt tettek ki — az amerikai kincstári hivatal jelentése szerint. 1940 julius 1.-től 1944. október 31.-ig az Egyesült Államok kormánya 229 milliárd 600 millió dollárt adott ki „védelmi és háborus" célokra.

— **Visinszki** szovjet helyettes külügyi népbiztos látogatásától a románok a szovjet-román viszony javulását várják.

— **Az angolok** újabb partraszállási kisérlete hiusult meg az égeitengeri Milos szigetén, ahol a partraszállt angolokat a német védők felmorzsolták.

— **Tito,** Szerbia diktátora a szerb királyi kastélyba, az úgynevezett konakba költözött.

— **Belgiumban** politikai válság tört ki a kommunisták miatt. Brüsszel kivételével az egész országban házkutatások folynak.

— **Egy Francia** természettudós kiszámitotta, hogy a földön körülbelül 75 milliárd különböző faju madár él.

— **Carrarában** átmenetileg megszüntették a márványfejtést az olaszországi hadszintér eseményei miatt.

— **Eisenhower** amerikai tábornok szerint semmiféle jel sincs a német harci szellem rosszabbodására.

— **Henry Bonnet-t** washingtoni francia nagykövetté nevezték ki.

— **Az oroszországi népek** felszabaditó bizottsága Volja Naroda (A nép akarata) cimmel Berlinben kéthetenként megjelenő orosznyelvü lapot inditott. A lap főszerkesztője Georgij Silenkov altábornagy, aki a felszabaditó bizottság elnökségének tagja.

— **Az angol alsóház** Roosevelt et és Sztalint Londonba invitálja.

Od kèdna do kédna

Nikse szpremembe nega na Vogrszkom bojiscsi. Od preminoucsega kédna szo bolseviki nikaj znacsilnoga nej doszégnoli. Bolseviki szo nájmre scseli, da bi Budapest z trej sztráni obkoulili, ali vszo nakanenye szo nyim nemci i vougri prekrizsili, stero je komuniste kostalo velke áldove. Nisterna mejszta szo trikrát i stirikrát menyala goszpodáre, koncsno szo vszeedno mocsnejsi bilí vougri i nemçi.

Csiscsenye v fasiszticsnoj Itáliji. Minisztersztvo vojszke je naznanilo, da je Duce zrendelüvao ciscsenye med oficerami. Po tom zrendelüvanyi de vecs kak polovico oficerov odpüscseno z szlüzsbe, ali pa je püsztijo za nedolouesceni csasz domou. Z tém rendeletom sze doszégne, da taljanszka szoldacsija pride v csiszto i zavüpano voditelsztvo, z sterimi sze nazáj posztávi fasiszticsni réd.

V Grcsiji szo razpüsztili vsze partizánszke sztranke.

Finszki ország je zgübo 34 millión márk vrejdnoszti z tiszti krajin, stere je mogo preikprepüsztiti Szovjetom.

„Fasiszticsna Itálija de sze do konca bojnala za szvojo oszvobojenye" je pravo Mussolini pred visisimi bojnszkimi voditelami. Na konci szvojega gouvora je esese pravo: „Da tiszti zmagoszlávno pride vö z toga boja, ki de do konca vösztao tou bitko".

Na Horvacskom szo gorposztavili lüdszko szoldacsijo, stere duzsnoszt je, da brani szvoj ország pred szovraznikom.

Bulgária je v bitki z komunistami i partizánami zgübila 30.000 lüdi.

Svédszki ország sze jáko prijátelivo z anglezsami i kak sze vidi, anglezsi sesejo Svédszko notriszpraviti v boino.

Gandhijova szoldacsija je dozdaj zgübila 140.000 lüdi, od teh je 15.000 mrlo, 39.000 ji je pousztalo plazejranih, 11.500 sze je zgübilo, 74.000 pa je prislo v zaroblenisztvo.

V Atlantic Cytiji sze je zacsnola zsidovszka konferencija, na steroj tao vzemejo 40 országi.

Anglia je odgovorna za razsiritev zrácsne boine. Nemske novine „Völkischer Beobachter" pravijo, ka szo V. [illegible] szamo odgovor za angleiske terrourne napade. Novine sze nadale zezavajo na knigo „Bombing sindicated", stero je vödao 1943 leta szekretár angleiskoga zrácsnoga minisztra J. M. Spaight. Kniga sze je té vödala, gda szo anglejzsi zse miszlili, ka szo na gvinanyi [illegible] sze hvali z angleiskov zracsnov bomov, takzvánim „stratégicsnim bombardeiranyom", nadale sze tudi hvali, ka szo tou mondo boine anglejzsi vönajsli. Spaight v szvoj knigi priznava, ka je Nemski ország 1935-ga i 1936-ga leta predlágao, ka sze nai meiszta v pozadini ne bombardeirajo, priznava tudi tou isztinszko nakanenye, z sterim je Hitler dao te predloge pred ceili szveit. Anglejzsi szo pa nei dali doszta na té predloge. „Völkischer Beobachter" ugotavla, ka sze je drzsanye Nemskoga orszaga v zrácsnoj boini tudi po vövdarjenyi bojne nei szpremenilo i je nih po kapitulaciji Polszke nei bombardeirala Anglio. Bombardeiranye Varsave i Rotterdama je bilou szamo takticsnoga pomena, ar je v obouijem meszti sztála pred dverami nemska szoldacsija. Spaight priznava, ka szo anglejzsi zse té zácsali z bombardeiranyom nemskih varasov, gda szo esese nemci nei napadali cile v anglejskom országi. „Tou je zgodovinszka isztina" — pravi Spaight — „stero moremo javno priznati." — Záto szo anglejzsi — ugotávla nazadnye Völkischer Beobachter — krivi, ka szo nei sesseli poszlunoti nemska opominanya, odgovorni za zrácsno bojno i sze neszmio csüditi i csemeriti, csi zdaj nyi doszegnejo táksi vdárci, kakse szo oni davali nemskomi i europszkomi ludsztvi.

„Nega niksi znákov, ka bi sze razpolozsejnye nemske szoldacsije poszlabsalo" — je pravo Eisenhower, zapovednik zaveznski szil na zapádi. Vragecse sze moremo bíti, csi szi sesemo szpraviti mer — je pravo amerikanszki generális Eisenhower. Nadale je izjávo, ka nüca vecs dovouza, kak ga je pa do zdaj doubo. Tak miszli, ka szoldacsija vecs zselej, kak je pa do zdaj dobila. Na konci je pravo, ka sze ne kazsejo niksi znaki, ka bi sze nemci vzhoudno od Aachena potégnoli preik Rajne.

Nemci szo pri bitkaj okouli Aachena vö probali nouvo skér za metanye plamenna, stera sztrejla 200 meterszke plamenszke jezike i stera je med anglejskimi i amerikanszkimi seregi naprávila sztrasno vnicsenye.

Komi sze poszrecsi dobiti iránszke olnate mezöve? Szovjetszka Unia, Amerika i Anglia szo naednouk scseli vszáka pod szebe szkopati iránszke olnate mezöve. Bivsi amerikanszki zvünejsnyi minisztèr Sumner Welles je v ednom gucsi po rádiji zavzeo sztális ruszki zahtejv i izjavo, ka Ruszija nema pravice zahtejvati, ka bi nai iránszki miniszterszki predszédnik odsztoupo. Anglia i Amerika szta ponüdile Iráni doszta boukse predloge, kak pa Szovjetszka Ruszija. Welles je szvoj gucs zaklücso z szledécsov ugotovitvijov: „Ruszíji tiszto pravico, ka gledoucs na vküpdelüvanye prijátelszke zveze proszi dobro volou szouszidni kormányov, sze neszmi tak zarazmiti, ka bi na vszaksom krai trbelo popüszlti ruszkim zahtejvam.

Köszönetnyilvánitás

Ezuton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik drága halotunk

HACKL VILMOS

kereskedő

halálakor mély fájdalmunkat részvétük kifejezésével, koszoru, vagy csokor küldésével enyhiteni igyekeztek, vagy őt utolsó utjára elkisérték. Különösen köszönetet mondunk a főtisztelendő lelkész uraknak és az igazgató-kántortanitó urnak.

HACKL család.

Zahvála

Tem poutom sze zahvaljüjemo vszém, kí szo nasega drágoga pokojnika

HACKL VILMOS

trgouvca

szprevodili k zádnyemi pocsitki, poszlali vence i korine, v nasi teski bolecsinaj nász tolázsili i nam izrázsali szozsalje. Poszebno zahválo vadlüjemo visziko postüvanoj dühovscsini i goszpoudi ravnáteli-kántorvucsiteli.

Familija HACKL.

Krâtki glászi

Nasim naprejplacsnikom naznányamo, da szmo z denésnyov numerov priszilјeni nas liszt v 2 sztranej vödávati, tou pa zavolo toga, ár nemremo dobiti z fabrik papér. Csi bi v 4 sztranej nadale vödávali liszt, potom bi za pár kédnov priszilјeni bilí nadnouk henyati z vödávanyom. Pouleg toga pa bomo vsze z málimi literami píszali, da tak nasi cstenyárje nedo doszta prikrájsani z cstenyom. — Vrednistvo.

— **Nouvi főszolgabirouv nasega járása.** Kocsárd Emánuel főispán je völmenüvao za főszolgabirouva v nas járás Hetthéssy Jenőja főszolgabirouva z Celldömölka. Dr. Olajos Józset nas dozdajsnyi főszolgabirouv je pa premeseseni v Szentgotthárd za főszolgabirouva. Nouvomi főszolgabirouvi zseleimo, na sze dobro pocsuti med nami. Dozdajsnyemi [illegible] szprevidli bozsa milosesa [illegible] nouvom szlüzsbenom meszti.

Ponoven opomin i tou szlednyics. Ése eiboiik opominamo vsze nase postüvane naprejplacsnike, ka nai kemprvle plácsajo zaosztanyeno naprejplacsilo, ar za 8 dni vsze duzsnike prek damo tsládisi. K tomi nasz je priszilo tudi nas dug, steroga mamo v banki. Pouleg toga pa vsze sztroske moremo szprotti plácsati. Vüpanye mámo, da vszáki naprejplacsnik té opomin za isztino vzeme i zaosztanyeno naprejplacsilo za 8 dni plácsa, ar ov [illegible] szam szebé lejko krivi [illegible] ke, stere de meo pri tsládisi. — Vödatelstvo.

— **V pazko nasemi lüdsztvi.** [illegible]

Szinrt zavolo radovednoszti. [illegible]

V Szombathelyi do na punkte dobivali trafiko. [illegible]

Navolita sze je zsivlenya. [illegible] 88 leit sztara Hoser Sebastiana.

Pet litrov zsganice ga je szpravilo za edno leto v zápor. Horváth Ferenc zseleznicsar szi je prilászto [illegible] pet litrov zsganice, stero je z padasomi potroso. Lasztnik zsganice je gorpraso [illegible] sztroszbradera" i ga obtouzso. Horváth je zgübo szlüzsbo i po dogi toga esese priso na leto dni v zápor.

— **Dvej lübezenszkivi drámi v Budapesti.** Tiszai Géza 24 leit sztar podoficer sze je ko zalübo v Tóth Margitko, ki pa sze ga je izogibala. Tiszai je nej mogo tou prenesztí in je dojsztrelo. — Szasz János kelnar sze je tudi zalübo v edno bolnicsarko. Ár pa je klina premlada bila za nyega, sze je odlouesilo, ka oba mereta, ar jo nemre ozseniti. Najprvle je nyou sztrelo, potom pa szam szebé i tou tak neszrecsno, da szta oba szmrtno ranyena. Szpravili szo nya v spitao.

Nouvo szredsztvo za zidanye. Znano je, da pri zidanyi velko nevolo dela vapno, stero sze jáko tesko dobi. Zdaj szo gornajsli meszto vapna edno drugo szredsztvo, stero nadomeszti vapno pri morti. Pazit pa moremo, ka v dezsdzsi ne delamo morta. Z tem szredsztvom szo zse vecs hizs goriposztavili i szo jáko dobro naprávlene.

— **Na zárocski vmoursztvo.** Bellus Lászlo z Nyirszállasa je sou k szouszedi na zárocsno gosesenye. Na tou gosesenye je priso tüdi Gulyás András, kak nepozváni gouszt. Bellus sze je na gosesenyi szvado z Gulyásom i je toga tak szmekno v szrcé, ka je té na meszti mrou. Birovija je Bellusa oszoudila na 10 leit zápora.

— **Nei sze mogo odvaditi tolvajije.** Eden 62 lejtni málar z Nagykanizse je bio oszojeni na edno leto dni zápora zavolo tolvajije. Dozdaj je bio oszojeni na 15 leit zápora zavolo té „dobre" mestrije.

Pazka potüvajoucsemi obcsinsztvi

Zapovednistvo nase oblászti je vödálo naszledüvajoucse prepreesenye po zseleznicaj: Foutniki, kí sze namenijo z nasega krája pelati po zseleznici v Alsólendvo, Muraszerdahely—Csaktornyo, Lenti, Zalaegerszeg, Murahely nad Zalalövő, morejo meti od obcsine potrdilo, ka zakaj potüjemo. Obcsine szamo tak lejko vödájo tou potrdilo, csi je za potüvanye szilna potrebouesa. Z tém sze sesé preprejesiti velka szteszka na zseleznicaj, stero brezpotrejbnoga potüvanya miné. Na zseleznicaj, gda kárte scsémo küpiti, moremo tou kárto pejnezniki pokázati, ár nam ovacsi nedá kárte i tüdi neszmi dati. Prepreesenye sztoupi v valávnoszt z dec. 1.

— **Nasa mladina niksega postüvanya nevej szkázati do sztarejsi.** Tou sze je nájbole vidlo v nedelo na igri v Levente dounú, gde je mladina eilou deca, szkoro vszáki sztolec zaszéla i tou zse szkoro edno vöro pred zacsetkom igre. Sztarejsi lüdje i tou sztári, ki szo prisli esese pred dolouesenov vörov na igro, szo vecs nei doubili sztouca, mladoua pa je brezszkrbi szeojila, sztarci pa szo sztali. Poinvale vrednó je bilou vidíti, kak szo sztarci glédali tou brezpostenya mladine. Krivda je nei telko prireditelov, kak ár je igra proszto, edna bila i vszáki szi je tam szeo doli, gdé je sceo. Nego krivda je pri vzgoiteláj ďece. Od té vzgoje pa nai vecs povejo tiszti sztarci, ki szo szkoro tri vore sztali pri sztoucaj szedecse mladine. Vüpamo sze, ka v bodoucse de nacsi.

— **Pod zseleznico sze je légo** Kovács Imre 13 leit sztar z Korongmajora pri Zalaegerszegi. Potacsie od zseleznice szo ga na falájieske razrezáli.

Pod statárium pridejo tiszti, ki ne zadosztijo pozavi k szoldácsiji i preik termina osztánejo doma.

— **Nej je sescila v hiso szprejeti ciromaske pobegnyence — internejrali szo jo.** Policija v Veszpremi je internejrala vdovico Fehér Samuelovo i nyeno heser, ár szta nej scsele v szvojo velko hiso szprejeti edno ciromasko familio, stera je z Erdelya pobegnola.

— **V Ameriki je velko pomenkanye v steinkolni.** Tomi vzrok je, da szo vsze delavce notripouzvali k szoldácsiji.

— **Amerika** racsuna, ka po boini de za 15 miljard raznoga blaga litrala v Europo.

— **Na Szardinia otoki** je sztrasno razmerte. Vmoursztva i tolvajije szo na dnévnom redi. Dragocsa je pa taksa, da je nej za povedati. Niksi zsivezs sze nemre dobiti, glad je tak velki, da je groza.

— **Na francuskoj meji** szo doisztrelili ednoga visisoga svajcarszkoga oficera, ki je tam v szlüzsbi bio.

Szlab pouv. V Angliji je letosz szlab pouv bio, zato de ludsztvo tou zimo pred velko pomenkanye. Szüja zima i szprotoletje je vecs kak polovico sztüdencov i vrelin vöposzüsilo i tak nih zadoszta vode nega.

Jó cserépkályha

feleannyi fát fogyaszt és megegyszer annyi meleget ád. Rossz cserépkályháját rakassa át, ha vaskályhájában a samott kiegett, teljesen bélelje ujjá. Egy telen át sok fát spórol meg, mégis sokkal melegebb lesz lakása. Forduljon bizalommal vidékünk egyetlen szakképzett kályhásmesteréhez **LOUPERT JÓZSEF-hez** Mártonhely, Vas-megye.

MATEOSZ

teherautófuvarozás VOGLER ERNŐ, Muraszombat. - Fuvarvállalás: Mateosz szállitmányozási iroda, Muraszombat, Lendva-u. 23.

TELEFON 34.

Cséplőgép gőzgéppel, MÁV Hofher gyártmányu, jó állapotban és teljes garniturával eladó. **Krányec József** Alsószentbenedek 104., p. Urdomb.

Mlatilnica z pecsjouv i z cejlov garniturov, MÁV Hofher znamke, v dobrom sztáni sze odá. **Krányec József** Alsószentbenedek 104., p. Urdomb.

Nyomatott a Vendvidéki Könyvnyomdában, Muraszombat. Felelős kiadó és szerkesztő mint a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület elnöke, vitéz Lindvay (Hartner) Nándor.

Ára 24 fillér. - Megjelenik minden pénteken.

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület / Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy M. ut 18.

XXXVIII. évfolyam, 49. szám.
1944. december 1.

Főszerkesztő: vitéz LINDVAY (HARTNER) NÁNDOR

Előfizetési árak: Negyedévre 3 P, félévre 6 P, egész évre 12 P.

Dr. Olajos József búcsúja

Járásunk három és fél éven keresztül volt köztiszteletben álló és szeretett főszolgabirája következő tartalmu bucsuja leközlésére kérte szerkesztőségünket:

A járás közönségéhez!

Főispán Ur a muraszombati járás vezetése alól felmentett és a szentgotthárdi járás vezetésével bizott meg. A közigazgatási hatóságokra rótt feladatok teljesitése nem teszi lehetővé azt, hogy — amint szeretném — mindenkitől személyesen vegyek bucsut, ezért a Muraszombat és Vidéke szerkesztőjének szives előzékenységével a lap nyilvánosságát használom fel arra, hogy mint főszolgabiró bucsuzzam el a járás közönségétől. Hangsulyozom, hogy mint főszolgabiró, mint hivatali ember bucsuzom, mert mint magán ember a járás közönségével, annak apraja nagyjával együtt-maradok korra foglalkozásra és társadalmi állásra való tekintet nélkül. Ahogyan ttem szolgálatom alatt hivatali szobám mindenki részére nyitva állott és — ezt a közönség tudhatja a legjobban — nem tettem különbséget abban ki milyen társadalmi osztályhoz tartozik, ki jó barátom, ki nem az, hanem azt néztem, olyan-e a kérelme, amin segiteni tudok, amin segitem lehet-e ugy a jövőben sem fogok arra gondolni és a szerint jó emlékemben megtartani, valakit megértette-e, helyeselte-e intézkedésemet vagy sem, hanem szeretettel fogok gondolni minden devaló emberre és a közönségtől is azt kérem, tartson meg jó emlékeben és legyen meggyőződve arról, hogy mindig a legjobbat akartam.

Muraszombat, 1944. XI. 27.

Tisztelettel
Dr. Olajos József
főszolgabiró.

Sajnos, a mai lázas idők és a helyszüke nem engedik meg, hogy Dr. Olajos József önzetlen munkájával és érdemeivel e helyen bővebben foglalkozzunk. Nehéz szivvel bucsuzunk volt szeretett főszolgabiránktól, de nem bucsuzunk Tőle véglegesen, mert Ő hozzánk tartozik, ha el is távozik körünkből. Munkájának gyümölcsei nem fognak elenyészni és a szeretet, melyet hivatali működése alatt magának kiérdemelt, megmarad az emberek szivében.

A muraszombati m. kir. állami gimnázium igazgatósága közli a tanulókkal:

A helybeli leventeköteles tanulók minden kedden d. e. 10. órakor kötelesek az intézet udvarán megjelenni. A vidéki tanulók tartózkodási helyükön vehetnek részt a foglalkozáson, azonban ezt a tényt igazolni kötelesek.

A tandijat a kiosztott befizetési lapok alapján haladéktalanul be kell fizetni. A postai befizetési lap Elismervény szelvényét meg kell őrizni, s tandijkezelő tanár kivánságára be is kell mutatni. Az ismétlő tanulók által fizetendő neveltetési járulékot dec. hó 10-ig kell az intézet igazgatóságához beküldeni. Ezt az összeget a tandijcsekken befizetni nem szabad.

A református vallásu tanulók dec. hó 11-én d. e. 12 órakor kötelesek a gimnáziumban megjelenni. Tárczy Gyula ref. lelkész ekkor osztja be a tananyagot és közli a tanulókkal a további tudnivalókat.

Katonaszökevények

büntetelenül jelentkezhetnek december 2.-án éjfélig

A honvédelmi miniszter, hogy egyes szökésben lévő, de tettüket megbánt honvédeknek a becsületes, terhás visszatérést lehetővé tegye, teljes büntetlenséget biztosit mindazon katonaszökevényeknek, akik 1944. december 2-ának 24 órájáig csapattestüknél jelentkeznek.

Ha a honvéd-szökevények előtt csapattestük hollete ismeretlen, ugy jelentkezzenek a legközelebbi katonai, vagy csendőr-parancsnokságnál.

A rendészeti hatóságok az ilyen jelentkezők ellen a szökésük miatt inditott minden eljárást megszüntetnék.

Akik a kitüzött időpontig nem jelentkeznek, életükkel játszanak.

Vagyonelkobzások Szerbiában

Tito kormánya rendeletet adott ki, melynek értelmében a „háborus bünösök és azok cinkosai" vagyona az államra száll át. 30.000 parasztgazdaság és 2.000 ipari és kereskedelmi vállalat megy át ilyenformán a fasisztaellenes népgyülés elnökségének elhatározása folytán az állam tulajdonába.

Rehabilitálják és visszahelyezik jogaikba az üldözött nemzetiszocialistákat

Kormányrendelet értelmében mindazok a személyek akiket nemzetiszocialista magatartásuk miatt 1938. május 21. napja óta közszolgálati, vagy magánszolgálati állásukból elbocsátottak, vagy akik előléptetésüknél elmaradtak a személyügyek kormánybiztosától kérhetik ujból való kinevezésüket, illetve előléptetésüket, valamint azoknak az illetményeknek utólagos megfizetését is, melyektől elestek. Hasonlóképpen kérni lehet vagyoni kártéritést is abban az esetben, ha az érdekeltet nemzetiszocialista magatartása következtében jelentős anyagi hátrány érte.

A nemzetiszocialisták ellen inditott büntetőügyekben a rendelet felhatalmazza az igazságügyminisztert, illetve a honvédelmi minisztert annak megállapitására, hogy az a cselekmény, amely miatt az 1944. október 16. napját megelőzően büntetőeljárás indult, a nemzetiszocialista mozgalom előmozditását célozta és azt a mai államrendszer mellett jogerősnek nem lehet tekinteni. Ilyen esetben a biróság a folyamatban lévő eljárást azonnal megszünteti, illetve a büntetőitéletet azonnal hatályon kivül helyezi.

Mi történt Szegeden?

Budapestről jelentik: Hivatalosan felvett jegyzőkönyvek tanusága szerint, amikor a bolsevisták Szegedre bevonultak, először a partizán és külvárosi csőcseléket engedték rá a városra. Elkezdték rabolni és fosztogatni. A jómódu embereket megvilkolták. A leányokat és asszonyokat tiztől hatvan éves korig férjeik és apáik szemeláttára megbecstelenitették azután sokat közülük agyonlőttek. A lakásokban a bútorokat összetörték, az ékszereket, órákat, értékeket mindenkitől elrabolták, aki ellenkezett, azt ott, helyben kivégezték.

Szegednek a szovjet első uralmi napjaiban hatezer polgár halottja volt. Az utcákon, udvarokon a megbecstelenitett, megkinzott és lelőtt férfiak, nők és gyermekek holttestei ezrei feküdtek temetetlenül.

A szovjet azután kihirdette, hogy mindenki csak egy rend ruhát és fehérneműt tarthat meg magának, a többit rakja halomba a ház elé. Akinél házkutatás alkalmával többet találtak, azonnal agyonlőtték.

A lakosság csak két napra elegendő élelmet tarthatott meg, a többit be kellett szolgáltatnia. A lakosságot, — férfiakat, nőket és gyermekeket — arra kényszeritettek, hogy a Tiszán át lőszert és fegyvert szállitson a harcoló szovjet csapatoknak. Csak az kap enni, aki reggel öt órától este hat óráig lőszert szállit. A szovjet által kiadott élelem: naponta kétszer egy-egy csajka moslékhoz hasonló leves!

Testvérek!

Ti is erre a sorsra akartok jutni?

Tudd meg, magyar testvér, hogy jó ember az orosz

nem bánt az senkit, hiszen az általa elfoglalt területeken tovább folyik az előadás az egyetemeken, tovább folyik az élet, mintha mi sem történt volna.

Csak az egy napi élelmen felüli élelmiszert kellett beszolgáltatni.
Csak az egyetemi ifjuságot hajtották el tudj' isten hova munkára.
Csak ataánkent működik egy népkonyha, mely állatnak való moslékot szolgáltat ki.
Csak a 18—25 éves férfiakat hajtják el a voroshadseregbe való besorozásuk után.
Csak a 25—42 éves épkézláb férfiakat hajtják el munkahadseregül.
Csak a 18—32 év közti nők ismeretlen célu elhurcolását hajtják végre.
Épségben hagyták épületeinket, házainkat.
Csak bútorainkat hurcolták el a tőlunk „igénybe vett" szekereken és gépjárműveken.
Csak templomainkat dulták fel és rombolták le. Nem bántotta a vörös horda azokat, akik réges-rég szivükben hordják a beke csiráját.
Csak a debreceni szociáldemokrata párt tagjait internálták és juttatták ismeretlen helyre és bizonytalan sorsba.
Testi épségét sem veszélyeztették senkinek, hiszen jó emberek az oroszok.
Csak a fejükre sütötték égetett vassal számot, hogy mindenkor megjelöltként épitsék újra az orosz városokat és jelölték meg azokat a magyar lányokat és asszonyokat, akik közprédaként kerülnek kezeikbe.
Csak ennyit tettek és semmi egyebet!
De viszont mi, akik ebben a csonka hazában élünk
Csak annyit tudunk, hogy mindent vállalunk és mindent elszenvedünk.
Csak ez a sors ne érjen utol bennünket és mieinket,
Csak ennyit akarunk és
Csak ezért harcolunk tovább!

Timosenkó forradalmi hadserege

mely legnagyobbrészt ukránokból és fehéroroszokból áll, komoly rongálásokat hajt végre Ukrainában a szovjet utánpótlási vonalakon és mindenütt harcban áll Sztalin vörös hadseregével. Timosenko tábornagy szervezett forradalma rohamosan terjed, katonáinak száma állandóan növekszik. Csapatai már elérték Kolomeát, szembeszálltak néhány magyarországi frontra irányitott szovjetalakulattal és szétverték azokat. Magyar területeken elfogott szovjet-katonák szerint, a vörös hadseregben megindult a bomlás és lázadozás folyamata.

A „Hunyadi" páncélgránátos hadosztály

kötelekeibe mind többen és többen jelentkeznek lelkes és elszánt 18—20 éves fiatalok, akiket az elmult korszak mesterkedése nem volt képes megfertőzni, akiknek hite, a becsület és tisztaság iránti rajongása áttörhetetlen vértnek bizonyult a destrukcióval szemben s akiket nem lehetett megnyerni az alkudozás és gyávaság számára. Ragyog a szemük s ég bennük a vágy a türelmetlenségtől, hogy mielőbb résztvehessenek nagy szabadságküzdelmünkben s segitsenek diadalra vinni a nemzeti lobogót.

Éhinség Hollandia „felszabaditott" területein

Berlinből jelentik: Hollandia „felszabaditott" területein a legnagyobb inség állapotában élnek — jelenti a brusszeli rádió. Közkonyhákat állitottak fel, ahol naponta egy liter hig levest osztanak ki. A kenyéradagot le kellett szállitani. Vaj és cukor ismeretlen kincsek. A husadag kéthetenként 75 gramm. Sok helységben sem babot, sem burgonyát, sem főzeléket nem lehet kapni. Gáz és villany egyáltalában nincs. A lakosság egészségügyi állapota sokat romlott. Az éhinség testi tüneteit főként a szegényebb lakosságnál lehet megfigyelni.

Eddig hetven japán halálrepülő áldozta fel életét

A japán Kamikaze-hadtestet három hete vetették harcba. Ez alatt az idő alatt 70 úgynevezett halálrepülő áldozta fel életét. Ezzel a tettükkel elsüllyesztettek 4 repülőgépanyahajót, 2 csatahajót, 3 cirkálót és 4 szállitóhajót. Megrongáltak 7 repülőgépanyahajót, 4 csatahajót, 6 cirkálót, 8 szállitóhajót, 2 rombolót és 3 ismeretlen tipusú hadihajót. A halálrepülők okozta rongálások mindig súlyosak, mert többnyire nagy réseket vágnak a hajó oldalába.

Ezeket a halálraszánt embereket az az érzés tölti el, hogy győzelmesen mennek a halálba és hazájuk dicsőségét növelik.

Rendelet az ipari alkalmazottak tömeges elbocsátásának eltiltásáról

A 4210/1944. M. E. sz. rendelet értelmében annak a munkaadónak, aki ipari (kereskedelmi, bánya, kohó) vállalatában rendszerint legalább 50 alkalmazottat foglalkoztat, az illetékes miniszter engedélye nélkül nem szabad az 1944. szeptemberében foglalkoztatott átlagos létszámnak 10 százalékát elérő, vagy meghaladó számu alkalmazottját, valamint erre a mértékre tekintet nélkül nem szabad legalább 100 alkalmazottját, vagy a tisztviselők 10 százalékát elérő tisztviselőjét, vagy pedig az egyéb alkalmazottak 10 százalékát elérő tisztviselői munkakörü alkalmazottját elbocsátani.

Rendkivüli esetekben az illetékes miniszterhez kell bejelentést tenni, aki meghatározhatja, hogy kiket lehet elbocsátani s ezek részére kedvezőbb felmondási időt állapithat meg. Az ilyen elbocsátást ideiglenesnek kell tekinteni s az elbocsátás okának megszünése után az alkalmazottat vissza kell venni.

Jugoszlávia hat szövetségi államból állana

Tito a sajló képviselői előtt úgy nyilatkozott, hogy Jugoszlávia hat szövetségi államból épül fel: Szerbiából, Horvátországból, Szlovéniából, Macedóniából, Bosznia-Hercegovinából és Montenegróból. Minden államnak saját kormánya lenne és ezenfelül fölöttük egy szövetségi kormány létesülne. Az új jugoszláv alkotmányt alkotmányozó gyülés dolgozza ki. (NST)

Hirek mindenfelől

— **A muraszombati járás új főszolgabirája** Dr. Hetthéssy Jenő átvette hivatalát.

— **Új tanerők Muraszombatban.** Oláh József és felesége Keresztessy Ibolya Éva tanitókat Zsadányból Muraszombatba helyezték.

— **Délután 2 óra 20 perckor indul a vonat Muraszombatból Körmend felé november 26. óta.** Máskülönben a menetrend nem változott.

— **Az elsötétités ideje november 27.-től december 3.-ig esti 5 órától reggel 3/4 7-ig tart.**

— **Szerencsétlenségek.** Havasi Antal 9 éves urdombi fiu leesett a kocsiról és jobb lábát törte. — Makovecz István 52 éves barkóci iakóst, munkahelye, a szombathelyi röptér közelében, november 25.-én elütötte egy autó. Jobb arca összezúzódott. Mindkettőt a muraszombati közkórházban ápolják.

— **Szálasi Ferenc** visszanyerte szkv. vezérkari őrnagyi rendfokozatát az igazságügyminiszter rendelete következtében, saját kivánságára azonban, régi rendfokozata helyett, mint a gyalogsághoz tartozó rendfokozat nélküli honvédet, a honvédség nem tényleges állományába helyezte a honvédelmi miniszter.

— **A honvédelmi miniszter** *rendelete alapján az I. hadtest (Pest-megye és Budapest) területén lakó tisztek, karpaszományosok, tiszthelyettesek és altisztek 48 éves korig, kiképzett legénységi állománybeliek 42 éves korig tartoznak bevonulni, ha nem 3. vagy többgyermekes családapák.*

— **A multheti Csáktornya** elleni légitámadásnak két halálos és nyolc sebesült áldozata van. A repülőgépekről meginditott géppfegyvertüz megrongálta az éppen indulásban lévő személyvonatot. Súlyosan megsérültek a telefon és távirda vezetékek, több póznát valósággal átfürészeltek a lövedékek.

— **Beregfy Károly** honvédelmi miniszter ismét megszemlélte a Budapesttől délre húzódó arcvonalat. Kinn járt a legelső vonalban harcoló huszárainknál is.

— **A budapesti Nemzeti Szinház** november 27-én megkezdte előadásait.

— **Budapestnek** évente 50 millió pengőbe kerül az alsó- és középfoku iskolák fenntartása.

— **A magyar képzőművészet halottai.** Az elmult héten halt meg mecsekaljai Horvay János, a kitünő szobrászművész Budapesten, 71 éves korában. Több belföldi és külföldi szobor-pályázaton nyert dijat. Legnagyobb sikereit Kossuth-szobraival érte el. — Meghalt Paizs Göbel Jenő festőművész is, a modern magyar festőművészet egyik kiváló reprezentánsa.

— **Nagy-Budapesten** azokat az 1921—26 között született férfiakat, akik jelenleg nem teljesitenek tényleges katonai szolgálatot, honvédelmi munkára vették igénybe.

— **A főváros** árvaszéke 46282 árvát gondoz.

— **Nagy József** sárvári napszámost, aki ez év áprilisában részegségében nemzetgyalázó kijelentéseket tett, a szombathelyi törvényszék 15 napi fogházra itélte.

— **Internálási** eljárás indult Sárközi János sukoróí református lelkész ellen, mert a szószékről a mai rendszer ellen beszélt.

— **Bánréve állomásán** a katonaságnak szóló faszesz szállitmányt megdézsmálták. Mintegy kétszázan a metilalkoholtól mérgezést szenvedtek, közülük többen meghaltak.

— **Stern Manó** volt budapesti zsidó bőrkereskedő meggyilkolta Mihályi Julia 43 éves pincérnőt, mert az megfenyegette, hogy feljelenti a sárga csillag nem-viselése és munkaszolgálat alól való bujkálása miatt. Stern Manót elfogták. Tettét beismerte.

— **De Gaulle** Franciaország külpolitikájával kapcsolatban kijelentette, hogy Franciaország határainak egészen a Rajnáig kell terjedniök.

— **A görög kormány** több évfolyamot behiv az alakulóban lévő új vörös hadseregbe, hogy a partizán-bandák feloszlatását könnyebben megoldhassa.

— **Az Egyesült Államok** több városában sztrájkolnak a távbeszélő-alkalmazottak.

— **Bolgár-jugoszláv** unió létesitésének lehetőségéről irnak a törökországi lapok.

— **Nem lehet védekezni a V. 2 ellen.** Ez az új német rakétafegyver zajtalanul és hihetetlen gyorsasággal repül. Röppályája szemmel egyáltalán nem látható, ezért repülése közben megsemmisiteni nem lehet. Kilövési gépezete szenzációs, kilövési helyeit, támaszpontjait a levegőből nem lehet felismerni, tehát azokat az ellenség egyáltalán nem támadhatja meg. A V. 2. lövedékeit gyártó üzemek a föld alatt vannak s ezért azoknak ellenséges légitámadások nem árthatnak. E rendkivül hatásos új fegyvert német szövetségesünk rövidesen nemcsak a fontos ipari, vagy közlekedési gócpontok ellen, hanem a harctéren is be fogja vetni.